

UNIVERZITA KARLOVA
Pedagogická fakulta
Katedra biologie a environmentálních studií

HODNOCENÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE
(Posudek oponentky)

Předložila studentka: Bc. Kateřina Turynová

Název: Listnaté dřeviny ve výuce botaniky na ZŠ

Oponentka: PhDr. Linda Němečková, Ph.D.

---

1. CÍLE A HYPOTÉZY (uveďte, zda a jak byly cíle/hypotézy/předpoklady formulovány a zda a do jaké míry byly naplněny, resp. ověřeny):

Cíle práce jsou jasně uvedeny v kapitole Úvod. Jako vhodnější se jeví zařazení do samostatné kapitoly. Stanoveno bylo celkem sedm cílů, které se vztahovaly k charakteristice listnatých dřevin v kurikulárních dokumentech, popisu organizačních forem a výukových metod, zmapování výuky listnatých dřevin na ZŠ, analýze učebnic přírodopisu, navržení aktivit zařaditelných do výuky listnatých dřevin, vytvoření pracovního listu a k ověření aktivit v praxi. Stanovené cíle byly beze zbytku splněny.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (použité metody práce, interpretace výsledků a jejich diskutování, náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické /rešeršní/ části a vlastního badatelského/odborného přínosu, logická struktura a provázanost, vhodnost příloh, apod.):

Téma bylo zvoleno s ohledem na částečné rozpracování v bakalářské práci, tudíž autorka práce disponuje určitým přehledem o problematice listnatých dřevin, který mohl být v předkládané práci zúročen.

Významná součást praktické části předkládané práce je postavena na použití kvalitativní výzkumné metody. Jedná se o polostrukturovaný interview, jehož cílem bylo zmapovat postoje, názory a zkušenosti učitelů s výukou listnatých dřevin. Pozitivně hodnotím především tu skutečnost, že získaná data z interview posloužila jako východisko pro další zaměření výzkumu, konkrétně pro následnou analýzu vybraných učebnic a dále pro navržení aktivit pro výuku listnatých dřevin. Tyto aktivity byly zároveň vyzkoušeny v praxi.

K lepší logické provázanosti a struktuře textu by jistě přispělo, když by pro použití zkratky (RVP ZV) bylo uvedeno nejprve vysvětlení zkratky a následně bylo uvedeno, že dále v textu bude využívána už jen tato zkratka. Použitou zkratku bez vysvětlení uvádí autorka práce v Úvodu. V kapitole 1.2. (Listnaté dřeviny a pedagogické dokumenty) je však toto napraveno.

V členění textu práce není specificky vyjádřeno, která část práce je teoretická a která praktická. Nicméně srozumitelnosti a posloupnosti práce tato skutečnost neubírá na kvalitě, neboť v samotném textu je čtenář seznámen se všemi podstatnými strukturami, které má diplomová práce obsahovat.

V části textu, která se zaměřuje na samostatný výzkum, je nejprve uvedeno bližší seznámení s použitou výzkumnou metodou a následně je popsán cíl, metodologie a samotný průběh předkládaného výzkumného šetření. Následující kapitola se poté věnuje seznámení se zpracováním a interpretací dat. Čtenář velmi ocení kapitolu 3.3, ve které jsou stručně shrnuty nejvýznamnější zjištění, která vyvstala z interview. Autorka práce poté uvádí analýzu vybraných učebnic přírodopisu. Úvodní text kap. 4 (Analýza učebnic přírodopisu na ZŠ zaměřená na listnaté dřeviny) bych pro lepší

přehlednost textu doporučila uvést spíše v části práce, která se věnuje teoretickému rozpracování tématu.

Tabulka 1 obsahuje hodnocení učebnic dle autorčina pohledu tříbicího se během analýzy učebnic. V textu práce vztahujícímu se k této tabulce však není uvedeno, jaké bylo např. kritérium pro hodnocení přiměřenosti textu.

V příloze práce je pak k dispozici seznam otázek, které byly součástí interview a to včetně doslovného přepisu interview.

Oceňuji, že náměty na praktické aktivity, které jsou uvedené v kap. 5, vznikaly na základě rozhovorů s učiteli přírodopisu, stejně tak jako na základě informací uvedených o jednotlivých organizačních formách a výukových metodách popsanych v autorce dostupných a nastudovaných zdrojích. Práce z tohoto hlediska působí kompaktně.

V další kapitole jsou uvedeny návrhy jednotlivých aktivit, které byly následně ověřovány při zadání žákům. Jednalo se o myšlenkovou mapu a digitální herbář.

V kap. 5.2 jsou pak uvedeny konkrétní pracovní listy používané na základních školách, kde vyučují učitelé přírodopisu, jež se účastnili interview. Úlohy uvedené v analyzovaných pracovních listech jsou dále autorkou práce podrobeny rozdělení dle Bloomovy taxonomie kognitivních cílů. Na základě analýzy používaných pracovních listů byl autorkou práce vytvořen nový pracovní list, jež byl opět podroben analýze typů úloh dle Bloomovy taxonomie. U úlohy 2 bych doporučila zařadit i vyžadování uvedení správné informace v případě, že žáci zvolili možnost ne.

V kapitole diskuse zcela postrádám jakékoli porovnání výsledků práce s dostupnými publikacemi či s články věnujícími se podobnému tématu. Autorka práce polemizuje nad zjištěnými výsledky pouze zcela samostatně. V celé diskusi není možné dohledat byť jediný odkaz na publikaci či článek, který by diskusi vtiskl požadovaný atribut.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (jazykový projev, cizojazyčný abstrakt/summary, vhodnost výběru použité literatury, správnost citování a odkazů na literaturu, obrázky, grafy, přílohy, celková grafická úprava, přehlednost a dodržení základního formálního členění práce do kapitol, úroveň kvality tabulek, grafů, obrázků a příloh, apod.):

Jazykový projev autorky práce je na velmi dobré úrovni. V anglickém názvu práce bych však namísto použitého „primary school“ doporučila použít obrat „lower secondary school“, neboť se jedná o práci, která svůj výzkum opírá o prostředí druhého stupně ZŠ. Dále je v anglické verzi abstraktu použit výraz „2nd stage of elementary school“. Zde bych doporučila používat sjednocenou terminologii.

V citaci zdrojů uvedených přímo v textu práce chybí oddělení jména autora a roku publikování pomocí čárky. Celá práce bohužel postrádá čerpání alespoň z jednoho zahraničního zdroje, který by byl psán v původním jazyce.

4. KOMENTÁŘ OPONENTKY (celkový dojem, silné a slabé stránky, originalita myšlenek, možný přínos pro praxi, publikovatelnost, apod.):

Z toho důvodu, že na základních školách dochází k výuce tématu listnatých stromů dvěma způsoby, (systematický přístup vs. ekologický přístup) hodnotím metodu interview, která měla za cíl zmapovat postoje a přístup právě k tomuto tématu, jako vhodně zvolenou. Jako vhodně zvolené hodnotím i samotné téma práce.

Velmi pozitivně hodnotím větší množství dílčích výzkumů (interview, analýza učebnic, návrh aktivit a jejich ověření) a především tu skutečnost, že se autorka práce v jednotlivých fázích vlastního výzkumu orientovala na základě zjištěných dat a tak mohlo dojít k propojení dílčích částí výzkumu.

Velké množství zjištěných dat se zdá být téměř nedůstojně zakončeno diskusí práce, která je ochuzena o porovnání s relevantními zjištěnými z jiných výzkumů, což má za následek, že může být diskuse vnímána jako nedostatečně propracovaná. Nejenom v této části práce by bylo dobré doplnit vybrané cizojazyčné zdroje, které práce zcela postrádá.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (je nutné vzít v úvahu dobu trvání obhajoby, cca 15 min.):

1. V kap. 3.1 uvádíte, že vybraní učitele, se kterými bylo interview vedeno, splňovali předem vytyčené podmínky. O které podmínky se jednalo?
2. U úlohy 3 v pracovním listu, který jste vytvořila, uvádíte, že žáci velmi často odpovídali jiným způsobem, než bylo požadováno. Jak by bylo možné zadání této úlohy modifikovat tak, aby byla chybovost žáků menší?

6. NAVRHOVANÉ ZÁVĚREČNÉ HODNOCENÍ (doporučuji k obhajobě nebo nedoporučuji k obhajobě):

Předkládaná práce dle mého názoru splňuje potřebné náležitosti kladené na diplomové práce, a proto práci doporučuji k obhajobě.

V..... Datum.....

.....
Podpis

Pozn.: Vyjádřete se prosím vlastní formou k výše uvedeným bodům, jsou-li v případě hodnocené DP relevantní.